

Sygn. akt VII K 1380/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2016r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w Wydziale VII Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Kruszewska-Sobczyk

Protokolant: stażysta Joanna Leśniewska

przy udziale Prokuratora Prok. Rej. Macieja Szepietowskiego

po rozpoznaniu w dniu 08 kwietnia 2015r., 24 sierpnia 2015r., 02 września 2015r., 16 września 2015r., 28 października 2015r., 04 grudnia 2015r., 28 grudnia 2015r. sprawy:

1. W. G.

urodz. (...) w G. I., syna A. i Z. z d. M.

oskarżonego o to, że:

I w okresie od 1 maja do 31 lipca 2009r. w O., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przedkładał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych oraz wydane na ich podstawie miesięczne zestawienia, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu i wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego (...)co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartej z W. G. umowy z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych z tytułu wykonywania zadań podczas służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Służby Celnej, dla osób niepełnosprawnych, w kwocie co najmniej 4.345,42 zł na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...),

tj. o przestępstwo z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

II w okresie od 1 lipca 2011r. do 18 kwietnia 2013r. w O., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc faktycznie działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przedkładał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych oraz wydane na ich podstawie miesięczne zestawienia, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego (...)co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartych z M. G. umów z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych, w kwocie co najmniej 593 zł na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...),

tj. o przestępstwo z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

2. M. G.

urodz. (...) w O., syna W. i B. z d. Ś.

oskarżonego o to, że:

III w okresie od 1 lipca 2011r. do 18 kwietnia 2013r. w O., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przedkładał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych oraz wydane na ich podstawie miesięczne zestawienia, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu i przedkładał je wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartych z M. G. umów z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych, w kwocie co najmniej 593 zł na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...),

tj. o przestępstwo z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

3. A. R.

urodz. (...) w L., syna C. i W. z d. Reda, oskarżonego o to, że:

IV w okresie od lipca 2012r. do lutego 2013r. na trasie komunikacyjnej między L. a O. oraz O. a W., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wykonując obowiązki kierowcy autobusu na rzecz W. G., prowadzącego działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wydawał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu i przedkładał je wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartych z W. G. umów z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych, na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez zarząd Województwa (...)

tj. o przestępstwo z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

I oskarżonego **W. G.** uznaje za winnego popełnienia zarzuczanych mu czynów:

- z pkt I aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 286§1 kk w zw. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk, opierając wymiar kary o art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk skazuje go na karę 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33§2 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk orzeka karę grzywny w wysokości 60 (sześćdziesięć) stawek dziennych, po 20 (dwadzieścia) złotych każda stawka,

- z pkt II aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 286§1 kk w zw. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk, opierając wymiar kary o art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk skazuje go na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33§2 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk orzeka karę grzywny w wysokości 30 (trzydziestu) stawek dziennych, po 20 (dwadzieścia) złotych każda stawka,

II na podstawie art. 85 kk, art. 86§1 i 2 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk w miejsce orzeczonych jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeka wobec oskarżonego W. G. karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności oraz w miejsce orzeczonych kar grzywny karę łączną grzywny w wysokości 80 (osiemdziesięć) stawek dziennych, po 20 (dwadzieścia) złotych każda stawka,

III oskarżonego **M. G.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 286§1 kk w zw. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk, opierając wymiar kary o art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk skazuje go na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33§2 kk

przy zastosowaniu art. 4§1 kk orzeka karę grzywny w wysokości 30 (trzydziestu) stawek dziennych, po 30 (trzydzieści) złotych każda stawka,

IV oskarżonego **A. R.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art.286§1 kk w zw. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk przy zastosowaniu art. 60§3 kk, opierając wymiar kary o art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk przy zastosowaniu art. 60§6 pkt 4 kk i art. 4§1 kk skazuje go na karę grzywny w wysokości 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych, po 10 (dziesięć) złotych każda stawka,

V na podstawie art. 69§1 i 2 kk, art. 70§1 pkt 1 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonym W. G. i M. G. na okres próby 3 (trzech) lat,

VI na podstawie art. 69§1 i 2 kk, art. 70§1 pkt 2 kk przy zastosowaniu art. 4§1 kk wykonanie orzeczonej kary grzywny warunkowo zawiesza oskarżonemu A. R. na okres 1 (jednego) roku tytułem próby,

VII na podstawie art. 627 zasądza od oskarżonych W. G. i M. G. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe po 1 /3 części od każdego z nich oraz kwotę 500 zł tytułem opłaty od oskarżonego W. G. i kwotę 360 zł tytułem opłaty od oskarżonego M. G., zaś na podstawie art. 624§1 kpk zwalnia oskarżonego A. R. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygn. akt VII K 1380/14

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. i B. G. prowadzili działalność gospodarczą pod firmą (...) sp.j. Prowadzeniem powyższej działalności zajmował się głównie W. G., później zaś jego syn M. G., natomiast B. G. reprezentowała spółkę jedynie w sposób formalny. Od dnia 20.09. 2010 r. W. G. przestał być współnikiem w spółce, a w jego miejsce wstąpił jego syn M. G.. Mimo tego W. G. w dalszym ciągu faktycznie wraz z M. G. zarządzał spółką.

Przedmiotem działalności spółki (...) sp.j. był przewóz osób. W ramach prowadzonej działalności spółka ta zawierała z Zarządem Województwa (...) umowy na podstawie art. 8a ust. 2 i 4 Ustawy z dnia 20 czerwca 1992r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Na mocy przedmiotowych umów samorząd województwa przekazywał spółce jako przewoźnikowi wykonującemu krajowe autobusowe przewozy pasażerskie dopłaty do tych przewozów z tytułu stosowania ustawowych ulg w przewozach pasażerskich.

W porównaniu z innymi przewoźnikami, wymieniona spółka odnotowywała bardzo wysoki odsetek biletów ulgowych, za które otrzymywała stosowne dopłaty z Urzędu Marszałkowskiego. Niektóre z biletów ulgowych nie odzwierciedlały jednak rzeczywiście dokonywanych transakcji.

W okresie od 1 maja do 31 lipca 2009r. na podstawie przedłożonych pracownikom Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) nierzetelnych dokumentów w postaci biletów ulgowych oraz wydanego na ich podstawie miesięcznego zestawienia spółka (...) uzyskała od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...) z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie umowy zawartej w dniu 13 maja 2009r. przez W. G. z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych z tytułu wykonywania zadań podczas służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Służby Celnej, dla osób niepełnosprawnych kwotę co najmniej 4. 345,42 zł.

Natomiast w okresie od 1 lipca 2011r. do 18 kwietnia 2013r. na podstawie przedłożonych pracownikom Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) nierzetelnych dokumentów w postaci biletów ulgowych oraz wydanego na

ich podstawie miesięcznego zestawienia spółka (...) uzyskała od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...) z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie umów zawartych przez M. G. z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych kwotę co najmniej 593 zł.

W rzeczywistości wynikające z przedłożonych dokumentów usługi ulgowych przejazdów nie były wykonywane. Dokumenty te wystawiane były przez pracowników spółki na polecenie M. i W. G., którzy namawiali pracowników w postaci pilotów i kierowców do drukowania podczas tras przejazdu biletów ulgowych, mimo iż nikt ich nie nabył, co miało na celu uzyskanie w ten sposób kwot nienależnych dopłat.

Osobą, która wystawiała takie bilety był m.in. A. R., zatrudniony w firmie (...) j., który wystawiał je w okresie od lipca 2012r. do lutego 2013r. wykonując obowiązki kierowcy autobusu na trasie między L. a O. oraz O. a W..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody:

wyjaśnienia A. R. k: 980-981v, 1330, umowy z załącznikami k: 3-12, korespondencja z organami uprawnionymi do ulgowych przejazdów k: 26-34, 216-231, 273- 289, 329, 333-347, kserokopie biletów k: 35-175, 207-215, 235-272, 290-327, 574-638, 841-844, zestawienia dopłat k: 176-178, 417-419, 501-512, 571-573, 646-684, 903-950, zeznania J. K. (1) k: 182v-183, 1419v, J. Ż. k: 188 - 189, 495-495v, 901v-902, 1420-1420v, kopie zezwoleń i rozkładów jazdy k: 195-205, 514-527, 993- (...), zeznania M. S. k: 432 - 432v, 438-438v, 846v-847, 1420v, K. B. k: 436 - 437, 441v - 442, 962v- 963, (...), S. M. k: 734v, (...)- (...), kopia wyroku w sprawie VII K 1543/11 k: 427.

Oskarżony **A. R.** w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, iż o procederze drukowania biletów dowiedział się najprawdopodobniej na początku 2012 r., zadając pytania pilotkom, które powiedziały mu, że są z szefem umówione, że za dodrukowanie biletów on im dopłaca po 200 zł miesięcznie, choć nie zawsze się z tego wywiązywał. Szefem w powszechnym rozumieniu był W. G., który formalnie przepisał firmę na syna, a tak naprawdę to zatrudniał, zwalniał, wymierzał kary. Od lata 2012r. A. R. zaczął samodzielnie obsługiwać kursy na W.. To właśnie wtedy W. G. zaproponował mu drukowanie biletów w ilości przekraczającej ilość osób rzeczywiście korzystających z transportu w danym kursie, zaznaczając, iż powinna to być kwota około 300 zł za jeden kurs. W zamian zaoferował dodatek do wynagrodzenia w kwocie 200 zł miesięcznie. Oskarżony przyznał, iż początkowo nie chciał brać udziału we wskazanym procederze, jednakże z uwagi na złą sytuację materialną i groźbę zwolnienia, jak również obawę, że nie znajdzie nowej pracy, ostatecznie zgodził się. Wyjaśnił przy tym, że nie zawsze drukował dodatkowe bilety, a robione przez niego rozliczenia miały jedynie charakter wewnętrzny. Oskarżony wskazał, iż nigdy nie upominał się o obiecywane przez W. G. pieniądze, nie dostawał ich i nie chciał ich dostawać. Z uwagi na to, iż wymieniony nie był przekonany do uczestnictwa w procederze, częstokroć nie drukował dodatkowych biletów bądź drukował ich niewystarczającą ilość, co stanowiło przyczynę wielokrotnych upomnień ze strony W. G. oraz M. G.. W czasie gdy oskarżony definitywnie zaprzestał drukowania dodatkowych biletów, po uprzednich ostrzeżeniach ze strony M. G., W. G. dokonał rozwiązania umowy z oskarżonym. Ponadto mówił, aby A. R. nie zgłaszał nigdzie tegoż procederu, ten jednak dokonał anonimowego zawiadomienia. Wskazał, iż liczył na to, że spowoduje to wzmoczoną kontrolę na trasach, a co za tym idzie ujawnienie dodrukowywania biletów, a on nie poniesie żadnych konsekwencji.

Podał, iż bywało, że jeździł do (...) razy w tygodniu. Nie na każdym kursie nabijał bilety, nie zawsze też nabijał równowartość 300 zł. Z taką częstotliwością jeździł mniej więcej od września 2012r. do połowy grudnia. Dodał też, iż pierwszą rozmowę na temat nabijania dodatkowych biletów miał z W. G., ale egzekwowaniem tego zajmował się już W. i M. G..

(wyjaśnienia oskarżonego A. R. k: 980 - 981v)

W czasie rozprawy oskarżony również przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wskazał, iż był to złożony proceder. Nie może zaprzeczyć, że w nim uczestniczył, bo się do tego przyznał, ale ma wątpliwości czy jest winny z uwagi na jego życiorys, okoliczności, jak też szkodliwość czynu. Potwierdził wyjaśnienia z postępowania

przygotowawczego, wskazując, iż samo nabijanie biletów nie jest przestępstwem, tylko skutek. Robił to, bo bał się o utratę pracy.

(wyjaśnienia oskarżonego A. R. k: 1330)

Oskarżony **M. G.** w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że od roku 2009 jest współwłaścicielem spółki (...) spółka jawna. Wcześniej współnikami byli W. i B. G., ale B. G. nie zajmuje się prowadzeniem spraw spółki. Pierwszą umowę o dofinansowanie z Urzędem Marszałkowskim podpisał jego ojciec W. G., potem on podpisywał te umowy. Opisał też m.in. wykonywane kursy, działanie kas, zasady postępowania z utargiem i przeprowadzenia rozliczeń, podnosząc, iż trudno jest ustalić którzy z pracowników byli nieuczciwi i nabijali na kasę dodatkowe bilety. Jednocześnie stwierdził, iż pamięta dwa przypadki kiedy to doraźna kontrola ze strony Urzędu Marszałkowskiego wykazała niezgodność wykazanych biletów ze stanem rzeczywistym. Z uwagi na ten fakt zwolniona została pracownica spółki (...), a druga z pań, pani G. nie obsługuje już kursów regularnych.

(wyjaśnienia oskarżonego M. G. k: (...) - 1230)

W czasie rozprawy oskarżony również nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, odmawiając składania wyjaśnień i potwierdzając swoje wcześniejsze wyjaśnienia.

(wyjaśnienia oskarżonego M. G. k: 1330)

Oskarżony **W. G.** w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Wskazał, iż kwoty podane w zarzutach nie zostały ujęte w rozliczeniach, gdyż zostały zminusowane. Urząd Marszałkowski wypłacił firmie do końca kwietnia 2013r. wszystkie należności z pominięciem wymienionych kwot. Od maja 2013r. do końca 2013r. nie zostały wypłacone żadne kwoty z Urzędu Marszałkowskiego. W 2014r. zawarto nową umowę i wypłacono dofinansowanie zgodnie z nią. Podał też, iż nie jest mu znany proceder tzw. nabijania na kasę dodatkowych biletów ulgowych.

(wyjaśnienia oskarżonego W. G. k: (...))

W czasie rozprawy oskarżony również nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów, odmawiając składania wyjaśnień i potwierdzając swoje wcześniejsze wyjaśnienia. Dodatkowo podał, iż od 2010 r. nie figuruje już w spółce. Nie zatrudniał R., nie rozmawiał z nim. R. pracował w ok. 20 firmach i wszędzie narobił bałaganu.

(wyjaśnienia oskarżonego W. G. k: 1330).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonego A. R. zasługiwały na wiarę. Wymieniony przyznał się w nich do zarzucanego mu czynu, opisując okoliczności jego popełnienia, na których to wyjaśnieniach Sąd opierał się przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy.

Wyjaśnienia te były spójne, logiczne, korespondujące z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z zeznaniami świadków, za ich wiarygodnością przemawiały też wskazania wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, trudno bowiem uznać za zgodne z nimi, aby oskarżony ten składał wyjaśnienia, w których sam siebie obciążał, kierując się jedynie chęcią pomówienia współoskarżonych W. i M. G..

Sąd odmówił natomiast wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonych W. G. i M. G., w których nie przyznali się oni do popełnienia zarzucanych im czynów, albowiem pozostają one w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności w postaci wyjaśnień A. R., zgromadzonej dokumentacji oraz zeznań świadków J. K. (1), J. Ż., M. S., K. B. i S. M., analizowanym w powiązaniu ze sobą i z uwzględnieniem wskazań wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego.

Świadek J. K. (1) zatrudniona w K. w O. na stanowisku inspektora przedstawiła zasady korzystania przez funkcjonariuszy Policji ze środków transportu zbiorowego. Świadek podała, iż funkcjonariuszom Policji przysługuje zniżka tylko w przypadku konwojowania zatrzymanego (darmowy przejazd). W pozostałych przypadkach odpłatność za bilety wynosi natomiast 100 %. Wskazała, iż z uwagi na to, że obecnie nie ma już struktur konwojowych, konwoje odbywają się samochodami służbowymi. Dla potrzeb Wydziału Kontroli Komendy Wojewódzkiej Policji w O. ustalono imienną listę funkcjonariuszy dojeżdżających do pracy. Stwierdzono przy tym, iż funkcjonariusze ci nie korzystali z usług przewoźnika realizującego zbiorowy transport kołowy – (...).

J. Ż. zatrudniona w (...) Urzędzie Marszałkowskim w O. zeznała, iż Urząd Marszałkowski pierwszą umowę z firmą (...) sp.j. zawarł dnia 13 maja 2009 r. Świadek wskazała, iż w przedkładanych przez przedmiotową firmę zestawieniach szczególne wątpliwości budziły wyszczególnione tamże przejazdy służb mundurowych. Celem zweryfikowania wskazanych danych wystąpiono do stosownych instytucji. Uzyskane w ten sposób informacje nie potwierdziły danych zawartych w przedkładanych przez przewoźnika zestawieniach, wskazując tu na kwotę 4 345,42 zł, bowiem z uzyskanych odpowiedzi wynikało, iż w rzeczywistości funkcjonariusze służb mundurowych nie korzystali z takich przejazdów. Wskazała też na inne kwoty, które budzą wątpliwości, podkreślając jednak, iż są w stanie zweryfikować tylko te rodzaje ulg, które są ewidencjonowane, co dotyczy w zasadzie tylko służb mundurowych. Świadek wskazała również, iż rzetelność wystawianych przez przewoźnika zestawień była już uprzednio poddawana w wątpliwość, a przeprowadzona wyrywkowo kontrola ujawniła proceder nabijania biletów ulgowych dla fikcyjnych osób. W tej sprawie ukarana została pilotka, natomiast z uwagi na fakt wstrzymania dopłat przez Urząd Marszałkowski przedsiębiorstwo (...) wystąpiło na drogę cywilną. Sprawa zakończyła się ugodą. Świadek podniosła też, iż pozostali przewoźnicy, którzy dysponują kilkudziesięcioma pozwoleńiami składają zestawienia dopłat na porównywalnym poziomie co Transwał dysponujący jedynie pięcioma pozwoleńiami. Wskazała również, iż większość biletów ulgowych wykazywanych w zestawieniach to bilety z ulgą 95 % i 93 %, czyli prawie największą i generującą najwyższy zysk.

M. S. również będąca pracownikiem Urzędu Marszałkowskiego w O. zeznała, iż w 2011 r. do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło pismo z Komendy Powiatowej Policji w L. informujące, iż w firmie (...) sp.j. występują nieprawidłowości polegające na wyłudzeniu dopłat do biletów ulgowych, które faktycznie nie były sprzedawane. Z uwagi na ten fakt doszło do przeprowadzenia kontroli, która wykazała, iż pracownica pełniąca rolę pilota w autobusie drukowała bilety ulgowe mimo braku obecności w autobusie pasażerów, którym taka ulga by przysługiwała. Wskazała ponadto, iż z przedkładanych przez przewoźnika zestawień wynikało, że sprzedaje on niewiarygodnie wysoką liczbę biletów ulgowych, co stanowi poważną dysproporcję w stosunku do liczby biletów tego rodzaju sprzedawanych przez większych przewoźników.

K. B., która była zatrudniona w przedsiębiorstwie (...) sp.j. jako pilotka, odpowiedzialna za obsługę pasażerów, wydawanie i sprzedaż biletów, obsługę kasy fiskalnej i pomoc pasażerom, zeznała, iż oprócz biletów dla faktycznie podróżujących pasażerów, drukowała również bilety dla osób fikcyjnych – jak wskazała – „aby pomóc firmie”. Jednocześnie podkreśliła, iż nie otrzymywała za to żadnych korzyści majątkowych. Do uczestnictwa we wskazanym procederze namawiał ją M. G., dając pracownikom stosowne instrukcje w tym zakresie. Świadek wskazała również, iż najprawdopodobniej inni pracownicy również uczestniczyli w tym procederze, ponieważ zdarzało się, iż kierowcy zwracali uwagę na konieczność dodrukowania określonej liczby biletów. W przypadku nabicia biletów na zbyt małe kwoty, pracodawca zwracał im uwagę. Dnia 22 sierpnia 2011 r. wskutek namowy M. G. korzystając z kasy fiskalnej K. B. wydrukowała bilety ulgowe dla fikcyjnych osób. Po wykryciu tego faktu podczas kontroli była namawiana przez W. G. do złożenia oświadczenia, że czyn ten popełniła w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie.

Także kierowca S. M. jakkolwiek początkowo zeznawał, iż nic nie wie na temat drukowania biletów ulgowych dla fikcyjnych pasażerów, później jednak podał, iż W. G. namawiał go do wystawienia fikcyjnych biletów ulgowych dla osób, które nie uczestniczyły w przejeździe autobusem, mówiąc do niego: „jedziesz to dobij trochę biletów ulgowych, bo ciężkie czasy są”. Wskazał, iż w kontekście jego wypowiedzi nie miał żadnych wątpliwości, iż chodzi mu o drukowanie biletów ulgowych dla osób nieuprawnionych, wskazując, iż na powyższe nie wyraził zgody.

W ocenie Sądu zeznania wskazanych wyżej świadków zasługują na wiarę jako spójne, logiczne, korespondujące pomiędzy sobą, jak i z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a w szczególności z wyjaśnieniami oskarżonego A. R., brak przy tym powodów, aby odmówić im wiarygodności i mocy dowodowej.

Potwierdzeniem powyższych zeznań świadków jest również zgromadzona w toku postępowania przygotowawczego dokumentacja, w szczególności w postaci kopii zestawień dopłat do biletów ulgowych wraz z kopiami tychże biletów. Z analizy ich treści wynika, iż firma (...) sp.j. sprzedawała bardzo dużą liczbę biletów korzystających z ulgi, a większość biletów ulgowych wykazywanych w zestawieniach to bilety z ulgą 95 % i 93 %. Tymczasem pisma do poszczególnych jednostek służb mundurowych, tak jak to wskazywała świadek J. Ż. wskazują, iż we wskazanych okresach funkcjonariusze tych służb nie korzystali z ulgowych przejazdów środkami transportu w komunikacji publicznej wykonywanej przez firmę (...) sp.j., co w pełni koresponduje z pozostałym wcześniej omówionym materiałem dowodowym, wskazując na to, iż w firmie (...) wystawiano fikcyjne bilety ulgowe. Wskazania wiedzy logiki i doświadczenia życiowego przemawiają też za przyjęciem, iż proceder taki odbywał się za wiedzą i zgodą oskarżonych W. i M. G., którzy prowadzili wspólnie przedmiotową działalność, co zresztą wynikało chociażby z zeznań świadka K. B., czy wyjaśnień A. R.. Niewątpliwie też to właśnie W. i M. G. w wyniku takich działań uzyskiwali korzyść majątkową w postaci stosownych dotacji z Urzędu Marszałkowskiego.

Natomiast A. K., kierowca zatrudniony w przedsiębiorstwie (...) sp.j. wskazał, iż nie drukował biletów ulgowych dla osób, które fizycznie nie uczestniczyły w kursie bądź nie wylegitymowały się stosownym dokumentem, nie dostawał również propozycji uczestnictwa w tym procederze. Był co prawda świadkiem dotyczącej tego rozmowy innych osób, sam jednak nie posiadał bezpośredniej i stanowczej wiedzy w tym zakresie, która w istotny sposób mogłaby przyczynić się do ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Również zeznania T. S., T. K. (1), Z. R., J. K. (2), P. P., A. G., D. P., K. R. (1), G. B., J. G., T. K. (2), M. D., M. M. (3), M. M. (4), M. C., I. M., P. C., K. R. (2) nie przyczyniły się do ustalenia stanu faktycznego, wymienieni podawali bowiem, iż nie posiadają wiedzy na temat zarzucanych oskarżonym czynów, wskazując, iż nic im nie wiadomo w sprawie przedmiotowych biletów.

W sprawie został też przesłuchany D. K., poprzedni pracodawca oskarżonego R., który złożył zeznania na okoliczność zachowanie tego oskarżonego w okresie jego zatrudnienia u świadka i zakończenia z nim współpracy, nie dysponował jednak żadnymi informacjami bezpośrednio związanym z przedmiotem prowadzonego postępowania, które w istotnym stopniu mogłyby przyczynić się do ustalenia stanu faktycznego sprawy.

Mając zatem na uwadze całokształt podniesionych wyżej okoliczności Sąd uznał, iż wina oskarżonych i fakt popełnienia przez nich zarzucanych im czynów nie budzą żadnych wątpliwości.

Materiał dowodowy zgromadzony w toku prowadzonego postępowania, w szczególności w postaci wyjaśnień oskarżonego A. R., a także zeznań świadków i zgromadzonej dokumentacji wskazuje, iż W. G. dopuścił się zarzucanych mu czynów z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk polegających na tym, iż w okresie od 1 maja do 31 lipca 2009r. w O., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przedkładał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych oraz wydane na ich podstawie miesięczne zestawienia, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu i wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartej z W. G. umowy z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych z tytułu wykonywania zadań podczas służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Służby Celnej, dla osób niepełnosprawnych, w kwocie co najmniej 4.345,42 zł na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...) oraz w okresie od 1 lipca 2011r. do 18 kwietnia 2013r. w O., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc faktycznie działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej, przedkładał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych oraz wydane na ich podstawie miesięczne zestawienia, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartych z M. G. umów z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych, w kwocie co najmniej 593 zł na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...), zaś M. G. dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk polegającego na tym, iż w okresie od 1 lipca 2011r. do 18 kwietnia 2013r. w O., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przedkładał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych oraz wydane na ich podstawie miesięczne zestawienia, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu i przedkładał je wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartych z M. G. umów z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych, w kwocie co najmniej 593 zł na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...).

Materiał dowodowy wskazywał również, iż A. R. dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 286§1 kk i art. 297§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk polegającego na tym, iż w okresie od lipca 2012r. do lutego 2013r. na trasie komunikacyjnej między L. a O. oraz O. a W., w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wykonując obowiązki kierowcy autobusu na rzecz W. G., prowadzącego działalność gospodarczą jako przewoźnik autobusowy pod firmą (...) spółka jawna, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wydawał nierzetelne dokumenty w postaci biletów ulgowych, które nie potwierdzały wykonanej usługi przewozu i przedkładał je wprowadzając w błąd pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) co do ich rzetelności, a w rezultacie doprowadzając ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem z tytułu dotacji przedmiotowej z budżetu państwa przyznawanej comiesięcznie na podstawie zawartych z W. G. umów z Województwem (...) w przedmiocie zakresu oraz zasad refundacji kosztów finansowania uprawnień do ulgowych przejazdów autobusowych osób uprawnionych, na szkodę Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Zarząd Województwa (...).

Należy przy tym mieć na uwadze, iż z wyjaśnień oskarżonego R. wynikało, iż wystawiając bilety ulgowe dla osób, które nie uczestniczyły w danym kursie w pełni zdawał on sobie sprawę z nierzetelnego charakteru tych dokumentów, jak również celu w jakim pracodawca zwracał się o ich wystawienie tj. w związku z wystąpieniem o przyznanie dotacji, przy czym działanie to ukierunkowane było na osiągnięcie korzyści majątkowej, zgodnie bowiem z art. 115§4 kk korzyścią taką jest zarówno korzyść dla siebie, jak i dla kogoś innego.

Wymierzając oskarżonym kary za czyny, których się dopuścili Sąd baczyl, by były one adekwatne do stopnia ich zawinienia i społecznej szkodliwości popełnionego czynu.

Jako okoliczność obciążającą Sąd potraktował to, iż oskarżeni W. G. i M. G. nie tylko sami dopuścili się przypisanych im czynów, lecz również doprowadzili do popełnienia przestępstwa przez A. R., który uległ namowom wymienionych, obawiając się o utratę pracy. Niewątpliwie też zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja pracownika, który decyduje się na popełnienie czynu niezgodnego z prawem, znajdując się w trudnej sytuacji materialnej i obawiając się o utratę pracy, inaczej zaś pracodawcy, którego motywem działania jest chęć osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie i nie działa on pod swoistym przymusem innej osoby.

Ponadto z danych o karalności oskarżonego W. G. wynikało, iż został wobec niego wydany wyrok VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w L. Sądu Rejonowego w Bartoszycach z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie VII K 3/13, w którym został skazany za czyn z art. 286§1 kk i in. m.in. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 tytułem próby, przy czym wyrok ten został wydany już po popełnieniu przez wymienionego czynów przypisanych mu w niniejszej sprawie.

Również M. G. był karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 22.06.2007r. w sprawie II K 566/07 za czyn z art. 177§1 kk na karę m.in. 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 2 tytułem próby.

Natomiast jako okoliczności łagodzące w stosunku do oskarżonego A. R. Sąd miał na uwadze jego dotychczasową niekaralność, motywację wymienionego, który działał pod naciskiem pracodawcy, obawiając się o utratę pracy, jak również to, iż wymieniony w złożonych wyjaśnieniach ujawnił okoliczności popełnionych przestępstw, które to wyjaśnienia przyczyniły się w istotnym stopniu do ustalenia stanu faktycznego niniejszej sprawy.

Ponadto mając na uwadze ujawnione przez wymienionego okoliczności dotyczące popełnionych przestępstw Sąd uznał za zasadne zastosować wobec niego nadzwyczajne złagodzenie kary z art. 60 §3 kk albowiem oskarżony ten ujawnił wobec organów powołanych do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd wymierzył oskarżonemu W. G. za czyn z pkt I aktu oskarżenia karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, a także karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 20 złotych każda stawka, natomiast za czyn z pkt II karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 20 złotych każda stawka.

Sąd wymierzył oskarżonemu W. G. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności oraz karę łączną 80 stawek dziennych grzywny po 20 złotych każda stawka, mając tu na uwadze stopień bliskości przedmiotowej łączącej czyny oskarżonego i ich odległość czasową.

Oskarżonemu M. G. Sąd wymierzył natomiast karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, jak również karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 30 złotych każda stawka.

Natomiast oskarżonemu A. R. Sąd z uwagi na wskazane w uzasadnieniu okoliczności wymierzył przy zastosowaniu art. 60§6 pkt 4 kk karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych, przyjmując wysokość każdej stawki na 10 złotych, stosując instytucję nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Określając wysokość kar pozbawienia wolności i ilość stawek dziennych grzywny Sąd miał na uwadze stopień społecznej szkodliwości czynów oskarżonych i ich zawinienia, uznając, iż orzeczone kary są tu w pełni adekwatne i w wystarczający sposób zrealizują one swe cele zapobiegawcze i wychowawcze, jak i potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Natomiast określając wysokość stawki dziennej grzywny Sąd miał na uwadze sytuację materialną, rodzinną i uzyskiwany przez oskarżonych dochód miesięczny, wynikający z oświadczeń złożonych w toku postępowania.

Jednocześnie Sąd uznał, iż wobec wszystkich oskarżonych zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna, uzasadniająca przekonanie, iż wymienieni w przyszłości będą przestrzegali obowiązującego porządku prawnego, w szczególności nie popełnią kolejnego przestępstwa, w związku z czym zawiesił oskarżonym W. G. i M. G. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności na okres lat 3 tytułem próby, zaś oskarżonemu A. R. Sąd zawiesił wykonanie orzeczonej kary grzywny tytułem próby na okres jednego roku.

Sąd zastosował też wobec oskarżonych zgodnie z art. 4§1 kk przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia przypisanych im czynów, uznając, iż są one względniejsze dla oskarżonych aniżeli obecnie obowiązujące przepisy, w szczególności mając tu na względzie obecne obostrzenia co do możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Mając na uwadze deklarowany przez oskarżonych dochód miesięczny, jak również to, iż z materiału dowodowego wynikało, iż choć formalnie działalność gospodarczą prowadził M. G., jednak W. G. w aktywny sposób nadal uczestniczył w jej prowadzeniu Sąd zasądził od oskarżonego W. G. i M. G. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe

po 1/3 części od każdego z nich, a także kwotę 500 zł tytułem opłaty od oskarżonego W. G. i kwotę 360 zł tytułem opłaty od M. G..

Sąd zwolnił natomiast oskarżonego A. R. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości, uznając iż uiszczenie tychże kosztów stanowiłoby z uwagi na jego sytuację materialną, nadmierne obciążenie.